

CIĞĂLENI

REVISTĂ PENTRU UMOR SI SATIRĂ
APARE ODATĂ PE LUNĂ SUB DIRECȚIA UNUI COMITET DE REDACȚIE

Nieto, măgar, nu te da,
Pe Mangra nu-l aștepta.

Poartă-l pe Slavici taman,
Să rîdă de el Cîrțan.

«MOI!... HAI SĂ 'MPUCĂM!...»

Motto: «Poporul valah e prea prost «spre
a ne putea împăca cu el!...»
Fr. Kossuth.

Dintr'o vreme'ndepărtată bietul neam își plînge soartea:
Glia pîngărit'acuma 'n sînge cald și-a botezat-o,
Celor rîvnitori la bunuri nemuncite-au dat povață,
Păn' și lingura și blidul și cămașa ei și-au dat-o
Oaspeților cruzi de-odată!...

...Vremi de vremi s'au scurs de-atuncia.
Cît ce-au prins chelm vagabunzii dat-au domnilor poruncă:
«Pe pomunt al nyeu nu slobod voi se plînge'n grai valah!...»
Răsvrătitu-s'au stăpîinii!... Acățatu-ne-au în furcă!...
...Și-am ajuns că'n țara noastră servii servilor să fim!!
Despotați, bătuți și 'n tață de ... , am fost scuipați
Noi stăpîinii de pe vremuri!... Țeara noastră devastată
De-un popor venit din fundul păgînimii, ascultați:
Răslățiți, aflat-am codrul adăpost în desperare,
«Codrul frate cu Românul» — fost'a noastră ocrotire
În nevoile trăite!...

...Îmblînzitu-s'au prin foame
Și chematu-ne-au la șesuri, să le dăm povățuire
Într'un traiu uman și 'n pace... Altcum în vîrtejul luptei
Ar fi îngrășat pămîntul stîrvuri
Prigonite de pustiul ce-au lăsat în a lor urmă
Și de-a gloatelor urgie, ce soseau, soseau în cîrduri
Pe pămîntul scump al țării noastre-atît de năpustite
De-a barbarilor furtună!...

...Și cu piepturile noastre
Zid puternic de-apărare, noi, «Valahii proști» format-am:
Am oprit puvoi de sulți, lănci, săgeți, de grele barde,
Și'n grămada de cadavre steag învingerii 'mplîntat-am!...

.....
Ah! că nu se scoală morții să-și asculte osîndirea
Celor îngrășați în jelțuri de ministrii 'n a lor țeară:
Nu zic mult, dar blăstămîndu-și vitejia și-a lor brațe
S'ar cruci de mișelie și-ar pieri în groapă iară!...

* * *

Astăzi țeara noastră
Geme de'mpăcare.
Jurnaliștii — urlă
Mangra tot sus — sare!!

Slavici, vulpea hoată,
Rîde printre dinți.
Burdea'l lingușește:
«Spune drept nu minți»?!...

Șeghescu se 'ndeamnă
Strigă'n gura mare;
«Măi! veștile's bune;
Semne de 'mpăcare!!

Urlă jidănașii,
Fițuicele sbiară:
«Vreți peirea țării?
Ungurul să piară?!!...»

Ce voiți?!... ia, spuneți
Ce pace voiți?!...
N'au pace Valahii?!...
Spuneți ce doriți?!...

Pace!!... strigă vulgul,
Pace vrem să fie!!...
Vrem să fie pace
Pace și frăție!!!...

«Da, dar nu vă plîngeți! —
Tisa îi îmbună ---
Contopind Valahii
Facem pace bună!!»...

...Ne trudem sub droaia atîtor asupriri,
Sugrumați, povara abea ne-o mai purtăm.
C'o drăcească voie în al sirenei glas
Iar ne zic, «știți moi! hai să 'mpucăm!!!»

Dr. PRICOLICI

Cartea de vizită.

1. Deși aleargă norii,
Și vremea este rece,
Căprescu pe-a sa soacră
La gară o petrece.
2. Că vrea cu ochii proprii,
Cum pleacă să o vază,
Și 'ntr'un vagon aparte
Comod el o așează.
3. Apoi cînd fuse trenu,
Chiar gata de plecare:
— la ține cartea asta,
Îi zise — mamă mare!

4. ---«Ce-i asta?» întreabă dînsa
Ca omul în neștire.
--- Adresa mea — el zise
Cu mare mulțămire.
5. --- Și ce să fac cu dînsa?
Mă mir că n'ai rușine!
--- Îi zise mama soacră, —
Nu'ți știu adresa bine?
6. --- Ba da! dar se prea poate
Un accident în cale,
Ș'atunci unde-o s'aducă
Cadavrul D-tale??

Mitică Voinicel.

— Nu-mi rămîne
altceva, decît ca să mă
fac candidat de advo-
cat!

— Cum așa?!

— E singura carieră,
pe care poți să ajungi
vîrsta lui Methusalem.

m.

Verea cu Neaverea.

V. — Bună ziua, măi neavere!

N. — Îți mulțămesc dragă vere!
Ce mai faci cum îți mai pasă?
Sunt sănătoși toți p'acasă?

V. — Tari, mari, ne-avere, ca piatră,
Mînc' cenușe pe vatră,
Dar tu mare, dragă vere
Ai de mîncare, de bere?
Cum o duci cu sărăcia
Ce îți mai face calicia?

N. — Sănătos, voinic sunt vere,
Și trăesc după putere.
De sărăcie nu'mi pasă,
Că șade subt pat acasă,
A ouat, și'acum clocește,
Ce vrea Dumnezeu, sporește.
Și de multă datorie
Umblu beat de bucurie,

V. — Ba ca să zici măi ne-avere,
Vesel ești ori am părere?

- N. — Dar ori nu vezi? ce pustie!
 Tu o să mori în prostie.
 Apoi te uită la față
 Și mă 'ntreabă de viață.
- V. — Ba te văz cu fața vie,
 Și de deochi să nu-ți fie,
 Ești la piele ca curcanul,
 Galben de gras, ca șofranul.
 Dar ce mininci de ți-e bine,
 Și ești numai os și vine?
 Ce bucată îți priește,
 Așa de te îngălbinește?
- N. — Și asta mă întrebi încă?
 Nu știi omul ce minincă?
- V. — Negreșit, nici fin, nici pae,
 Nici bea apă din copae
 Ci mămăligă cu ceapă
 Ș'un căuș, doue cu apă.
- N. — Ba ba vere, mă cam iartă,
 Că nu ți-e fasolea fiartă,
 Eu am mâncat ce se chiamă,
 Un mezelic de pastramă,
 Cu un dumnicat de piște,
 De sunt patru zile mine,
 Și uite pe loc mă dete
 La o pustie de sete,
 Nu faci tu vr'un fleac de cinste,
 Ca să-mi ud măcar un dinte?
- V. — Bucuros, cu voe bună,
 Dar în buzunar nu sună.
 Ca croitorul, ovreiul,
 Mi l'a cusut cu temeul,
 S'a spart pin' la săptămîna
 Făr' să bag întrînșii mîna.
 Punga care n'o am iară,
 S'a bolnăvit d'astă vară
 Ș'a ajuns într'o slăbire
 De nu-și poate veni în fire.
 Și dintr'asta cum se vede
 Îți spun dreptul, de m'ai crede,
 De cînd n'am văzut paraua,
 Am uitat cum e turaua.

A. P.

— *Sociologie.* Cînd se va face împărăția lui Dumnezeu pe pămînt — unii zic, că încă de aci înainte se va face, — mare va fi bucuria Jidanilor, căci atunci numai un guvern vor trebui să cumpere. —

x

— Ateismul e o *rugăciune* cu mult mai sinceră, decît multe mătănii făcute de frică ori din obicei.

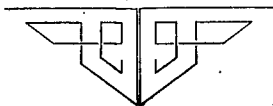
x

— Ateismul încă e o reacțiune contra puterilor mai mari și chiar pentru aceea ateismul e *proba cea* mai curată a existenței lui Dumnezeu.

x

— Dumnezeu e mai presus de orice direcție socială, de orice așezămînt, mai presus și decît forma religiei și mai presus și decît reformatorii religiei.

M.

ORIZONTUL POLITIC

În semnul Democrației.

Materia omenească din nou a sîngerat. Din ranele ce le-a îndurat la alegeri a eşit sînge și apă. La un moment se părea, că sîngele vărsat pentru libertate va cădea pe pămîntul strămoșilor Horia, Doja și lancu, și ca prin minune vor răsări stejari pe urmele arinilor. Dar durere, sîngele s'a scurs de tot, s'a amestecat iar cu apă, și deoarece nici în vine n'a mai rămas, decît apă, și noi tot *arini am rămas*.

*

Da! «falnicul stejar» e anemic. Din vinele lui a secat puterea dă-tătoare de viață, din oasele lui a evaporat măduva, scheletul lui stă acum în fața Nirvanei și nu ști zice nimica, căci *și el e nimica*.

*

Se părea, că cele două neamuri ursite de soarte să tot sufere, se vor cunoaște și își vor da mîna. Ele însă nu se pot cunoaște, căci întunecul e domnul și nimicinia li-e soarta, lumina n'o cunosc, căci lumina e sus, iar ele se tîrăsc pe scoarța pămîntului spre vîgăunile munților de nord.

*

În numele libertății, în semnul democrației trebuia să se unească ungar și român, mici fărîmături din lutul lui Dumnezeu. Un minut s'au simțit lîngă olaltă, inimile băteau mai tare. Pe cel dintîi însă s'a pus din nou orbul, cel d'al doilea își plînge din nou decepția. Calea din nou s'a închis, vrăjitorii lucră, oamenii oarbecă, îngînfarea stă-pînește, stricăciunea se înmulțește, — libertatea a sburat. — Top.

Fărîmături.

De cînd Birăuțiu duce de nas opinia publică, acesteia i-a crescut coarne, pe cari înzădar umblă să le tocească «Drapelul» și «Tribuna».

x

De cînd popii și poeții ne fac politică, neamul românesc s'a prefăcut în floarea soarelui; căutînd lumina, și-a sucit grumazii.

x

Slavici: «Piară Romîinii, fie-mi buzunarele plinel»

x

Împrăștiindu-se adunătura țării, conții și baronii s'au dus la băi să-și scoată reuma din picioare, fiindcă de ele vor avea trebuință.

x

Cea mai mare crimă e baronia și grofia, acestea reprezintă tipuri de criminali înnașcuți.

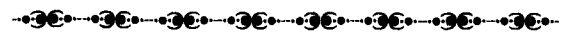
x

Baronul Horváth, ajuns avocat — se vede că baronul e tot baron și pupăza e tot pupăza — nici mai mult, nici mai puțin nu cere, decît ca din advocăție să se formeze castă. Cine să apere atunci dreptul celor din afară de castă?! Zi-i baron și...

ORIZONTUL LITERAR

În anotimpul canicular arta ia formă vie, iar «combinația formelor» dau un product real. Iată deci, că artă se face la noi berechet, încît nici n'o poți deosebi de neartă. De unde deci illae lacrimae, că la noi ar fi secetă literară?! Da, prea multe cazuri de moarte avem, și deoarece tot Romînul e născut poet, prea mulți poeți ne mor.

Satir.

Un trup și un suflet!

F. A. Degan, fiul brav al dascălului nostru din Vețel, a ridicat flamura comerțului în FIUME.

— Vinde tot feliul de coloniale de preț mare cu prețul cel mai mic. — Postafiok 163.

Cîntece calicești.

I.

Măi, crișmare!... înc'o fele!...
Nu mai sta, trudit, pe gînduri.
Am primit azi, uf!... pot spune,
Prea întristătoare rînduri...

Inima mi-o simt strivită...
Zi-i să vie! — fac pomană
Răposatului amor...
Vin!! — să-mi spăl în piept — o rană...

Înc'o fele!... și'ncă — una!..
Mult mi-e jale, măi, crișmare,
Cînd gîndesc c'ășa o fată
Să mă lase-a fost în stare...

Adă vin!... butoiul adă'!...
Să'mi înec în el căința:
De-am iubit vr'odată 'n lume,
Știu, că'n vin mi-a fost — credința!...

II.

Ah!... onoarea, ah, onoarea!...
Rătăcitu-s'a prin lume;
Nu i-a dat nimeni de urmă,
Căci «calicul» — n'are nume!...

Fericirea'i o visare,
Ce-o trăiești tot buimăcit;
Deșteptat... privești în juru'ți:
Ce-ai visat s'a — risipit!...

Deci de vrei s'afirmi odată,
C'ai trăit și tu o — viață,
Nu te scutura de vise,
Cum te scuturi de — mătreață!...

III.

Viața asta'i o cîntare,
Ce-au cîntat'o mulți poeți,
Fost'au și limpezi la minte,
Cei mai mulți par'c'au fost — beți!...

Un simbol al existenței
E viața 'n grai profetic;
Un fărîm de alinare
În mizerii 'n stil poetic...

Oricum viața asta'i dulce
Celor ce-o știu fermeca
Prin citirea de reviste
De umor, cum e a mea!...

Și de nu vreți fără vreme
Să muriți — curat — de frică,
În vîltoarele vieții
Cereți sfaturi dela: — **Rică** —

Scînteii fără fum.

Evenimentul păcii dintre romîni și —
Tisa a luat forma de — cuplet. —

*

Slavici, mincinosul povestaș, voește
să'și cîștige la bătrînețe, ceea ce nu i-a suc-
ces în vremea de slavă. A căzut în păca-
tul babelor precupețe...

*

Idea de stat unitar maghiar e pericli-
tată prin purtarea brînelor tricolore din par-
tea flăcăilor noștrii... Cel ce dorește deci
binele iubitei noastre patrii să se ferească,
ca de altceva de brînele tricolore!... (a).

Brînză

te face sănătos, viteaz și voios. Uită-te cînd și
cînd în prăvăliile lui *Vlad* și *Vonica* din piața
galițelor din Cluj.

Chipuri din «adunare» sau tâlcuirea «zoon politikon»-ului lui Aristotel.

Dr. Stroceta D., secr.
Dr. L. Fidibus, prof. gimn.,

Bar. Dr. S. Chali, majordom.
Dr. V. Scandalograf prez. la sedr. orf.,

Dr. Poppyk, maj. i. p.
Dr. V. Mozy, jude

Ghicitoare.

Ce înșamnă să propagi votul universal și apoi să te aliezi cu dușmanul poporului?

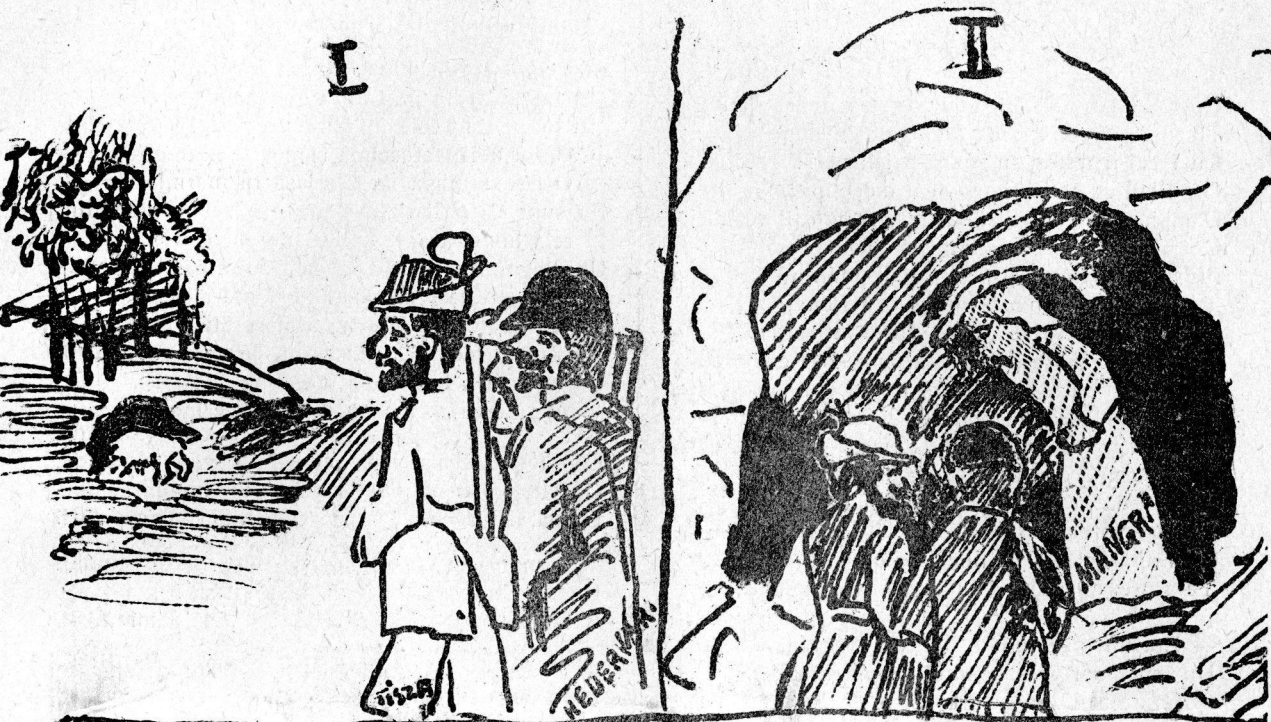
(Slavici sau poetul în politică).

Ruptura de limbă.

(Zi repede de mai multe ori):

Poet în proză, popă 'n poezie.....

Mangra la vânătoare de «Urși», dă sfaturi cum să se prindă aceștia.

Epigramă: Cu cap venit-ai pe lume,
Dar umblînd după renume,

Și pierzîndu-ți al tău cap,
Mitra-i pune-o în proțap!

Satir.

Satira VI-a.

D-șrei Fl. Ch. V.

Ce vrei s'ajungi din nou, tu zîn'a măestriei?
 Tu vrei s'aprinzi făclia arzătoare 'n mine
 Cu focul nemilos, tu roabă-a jaluziei?!
 Gîndești, cu trei priviri va fi îndeplinită
 O muncă-atît de grea, să 'nvii tu morții vecinici
 Ce jalnic odihnesc odihna lor menită?
 Frumoasă, falnică și deamnă de-admirare
 Te umilești în chin, s'ajungi la fericire,
 Și cauți zile 'ntregi să afli vre-o înțrare.
 Și nu 'nțelegi, ce-ți spun în două,-trei cuvinte
 Căci arzi de-un dor nebun, de-un dor de vanitate.
 Plutești în alte lumi, uitîndu-ți de-a ta minte.
 Și înzădar vorbești, cîntînd iubirea-ți dulce.
 Deșertăciune e și-armonie goală
 Și sarbedă în feliu-i, și oarbă, dar' străluce.
 Înzădar vorbești
 Căci altă floricea ca tine visătoare,
 Te-a prevenit, furînd iubirea mea plăpîndă...

— Era un înger blind, iubire întrupată,
 Un dulce dor ceresc, amețitor din fire,
 Și farmecul luca pe pieptul ei de fată...
 Cînd te privia zimbînd, îți însufla iubire,
 Cînd îți vorbea cîntînd te pătrundea duos —
 Cînd te strîngea la piept, plutiai în nemurire. —
 — Rămas'au toate fum, și goală ironie?! —
 Căci îngerul cel blind era după sa fire
 Un demon fățurit și plin de tirănie
 Impresii crude sunt, căci Chronos nu le 'nneacă
 Pe toate în uitări; nefericitul suflet
 Deci suferă mereu, pîn' morții el se pleacă. —
 — Ușor i-a fost, zimbînd, cătuși pe mîni să-mi pună,
 Cînd sufletul e orb de așa frumșeță rară,
 Apoi sfărmîndu-mi pieptul umil să mă supună.—

Venia din penzion o florică-aleasă
 C'un farmec grandios; cu multă măiestrie
 Își îndrepta în pas bostonul lin spre casă.
 Eu o vedeam ades; din parte'mi admirată.
 Și îmi plăcea s'o văd, și din respectul mare
 Un bold intern șoptea: să fii felicitată!
 Apoi gîndeam în mină: «Tu Doamne-ai fost puternic,
 «Cînd ai făcut un semn, prin el să se creeze
 «Cu-atîta artă grea un chip așa cucernic.
 «O! Ce e mai frumos în arta preaslăvită?
 «Un Cheops vechiu măreț, un Phydia în foruri,
 «Tabloul unui crîng, s'au marea liniștită? —
 «Ce?!... Cheops, Phydia, și for, tablou și mare
 «Sunt toate un nimic... în fața unui înger
 «Creat de Dumnezeu, și făr' de-asămănare!» —

«Caracter vreu să caut la fetel», zise unul.
 — Să cauți scump, amice, și o să afli poate,
 Pămîntu-i mare, lat și liber îți ie drumul.

«Tu crede într'o inimă, cum e a mea de fată.
 «Îți jur pe toate pe pămînt, pe mamă și pe tată;
 «Îți jur pe Domnul sfînt din ceriu, pe tot ce este sfînt,
 «Că te-oi iubi în totdeauna, și moartă în mormînt!»—
 — O lasă scumpa mea, o lasă tu mormîntul;
 Eu sunt al tău iar' tu a mea, și locuim pămîntul.
 În ceia lume, așa se spune, de chiar ezistă ea,
 Un singur gen au toate-acolo după părerea mea.
 Acolo nu te leag'un dor de o ființă-aleasă,
 De-un tinăr, june iubitor; acolo-s alte rase:
 Un suflet rece de prin ceriu, pe care'l întâlnești,
 Un aer gol e totdeauna, aceea ce iubești. —

— Așa vorbeam noi nu demult, trecînd prin pro-
 [menadă,
 Ce-a fost atunci se vede-acum din tragica-mi baladă,
 Cu jale trebui să observ călcăt un jurămînt,
 Eu părăsit de bună vreme, ce-oi fi pîn' la mormînt!?

Și cum e lumea-acuma, de nu-ți încapă gîndul!
 Unde-i caracterul cu firmitatea strictă?
 S'au dus în joc nebun lăsînd pe veci pămîntul.

— Pe tin să te ascult nu pot și n'am virtute
 Glasul tău îmi amintește o jalnică poveste,
 Deci nu mă mai cerca, vezi, lumea-i largă, du-te!
 C. D. V. Hellykon.

CU SUFLET LINIȘTIT

Îtig își mână vaca la tîrg. Cătră vecinu-
 său zice: — Nene, dă-mi pe vacă 90 de zloti!

— Cum ți-ași da atita, cînd nici pe ju-
 mătate nu plătește, și mie de altcum nici
 nu-mi trebuie.

— No che io vrut noma se pot jora li-
 niștit, că alții mi-au făgăduit și 90 de zloti
 pe vacă.

ARMEANUL CĂTRĂ FIU-SĂU

.... Scrisoarea, în care îmi scrii după
 bani n'am primit-o. Cu posta de azi îți
 trimite mama fără știrea mea 50 de florinți...

ÎN FAMILIE

— Ce faci iară atîtea mutre?

— O, că bine-ar fi, că atunci ți-ași face
 mai frumoasă — — mutra.

MICUL ȘLOIM

Tatăl. Copilul ăsta tot despre bătălii vrea
 să audă.

Mama. Ai să vezi, că o să se facă din
 el liferant de ovăs.

IMPRESIONISM

Cocoana Miți (în costumul ei subțire și foarte decoltat): Cum îți place haina asta mai nouă?

Prietena: Așa? ești cu haină pe tine?

CREDUL

Creditorul: Ai zis, că m-ii plăti cu ce datorezi, dar văd că nici habar n'ai...

Studentul: Apoi bine, D-ta trebuie să crezi, tot ce-ți spun oamenii?!

ÎN ȘCOALĂ

Învățătorul: Hogy hivnak?

Băiatul: Hat éves.

Învățătorul: Hány éves vagy?

Băiatul: Elsu osztái.

Învățătorul: Melyik osztályba jársz?

Băiatul: Flueraş János. Io.

OPĂRIȚI

Un biet sărac călătorea cu un măgar prins la căruț. Întlnindu-se cu doi studenți, aceia întreabă rîzînd:

— Vai bădicule lungi urechi are calul d-tale!

— N'a vedeți! Și vai scurte urechi au măgarii aceștia — arătînd spre studenți.

Ch.

HAZ.

— Uite mamă un pui de pește, și spune, că vine din Pesta.

— Aruncă-l dracului, că nu poți ști, nu cumva e un detectiv de-al guvernului. c.

ÎN PRĂVĂLIE

Musafirul: Mă rog, coniță, n'ar putea băiatul să 'mi ducă pachetul ăsta până la nr. 10?...

Cuconița: Pentru D-Voastră foarte bucuroș de Costescu!

Musafirul: Mă mir, că mă cunoști, coniță, strein fiind...

Cuconița: Înainte de asta am fost aplicată la — otelul din colț... (a)

Ghiveciu național.

Joacă, mă, pe Maria
N'aștepta să zică ea;
La Maria i-i rușine,
Dac'o joci, îi pare bine.

Cine a făcut dragostile
Mince-i grîu paserile!

Nici un dor nu mă mai strică,
Ca dorul de mămăligă,
Mămăligă 'n brînză moale;
Ține-te sărace foale.

Hopai, hopai pe podele,
Că cismele nu-s a mele,
Că le-am căpătat din sat;
Pare-mi bine, că le-a dat.

Asară pe vremea cinii
M'amuța mîndra cu cinii,
M'amuța și n'amuța,
Că știa, că-i bădița. c. I. Ch.

*
Pagubă de tine, lele,
Ca de satu jumătate,
Că ești girjobă de spatel!

Pagubă c'am bătrînit,
Că de zile nu's de mult,
Numai decînd sunt făcut!

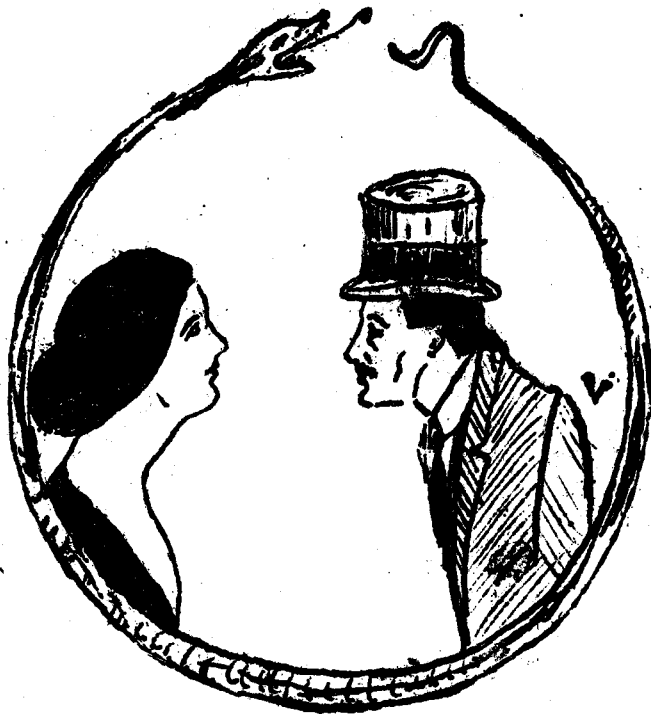
Hai leliță sus pe luncă,
Să-ți fac răschitori și furcă!
— Las' la dracu răschitori,
Stringe-mă 'n brațe să moriu!

Ăi! Pin'ce 's neagră, negruluță,
Nu la tăt ciufu 's drăguță!
Pin'ce ț'am fost, bade, ție,
Ț'am crezut la omenie!

Cît mă uit din deal în vale,
Nu văd, ca la mîndra poale.

— — — — —
Ăi... așa albe și spălate,
Gîndești, că's întinse 'n lapte!

— — — — —
De m'ași vedea lîngă ele,
Îndată ar fi tare rele. c. M.

— Fă-mă subiectul gîndurilor tale!
 — Pune zăvor pe deschizăturile minții mele!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Afurisenii.

— Ajunge-ai preot în Valea-Iepii și la alegerea de deputat să votezi cu un ovreu!—

*

— Fi-ți-ar Mangra popă, iar Tisza Pișta cantor! —

*

— Ajunge-ai împăciuitorul romînilor din Cluj!

*

— Să-ți fie păstor sufletesc popa din Tăuș și dascăl cel din Dretea!

*

— Să fii de ris, ca fasolea în ziua de Paști!

*

— Să ai capul lui Bunea și mintea lui Mangra!

*

— Fire-ai pleșuv ca Eliseu și păros ca Esau!

*

— Fire-ai de ris ca ungurii sburători la întrecerea din Pesta.

Ch.

Bețivul.

❦❦❦

Cum fug casele dealungul
Rînd pe rînd pe stradă 'n jos
Turnuri, lampe, gratii, arbori,
Toate sunt, par'că pe dos.
Chiar și luna albă, plină
Par'că rîde ris nebun
În grădina lui Stroicilă
Între crengile de prun:
«Ăă la Lampa aata-i gibă.
«U ă doaie — doie la asfalt.
«U că a Doamna asta-i strîmbă.
«Ho-ho, stăil-te desdoie-doie
«Mînce-ți dorul ... pieptul alb!» —

*

Cum mergea așa bețivul:
Admirînd lumea pe dos;
Iac'odată făr' de grijă,
Calcă rău și cade jos.
Iar o calfă în treacăt zice:
«Ce-ai pierdut, sau ce-ai aflat?
«De un preț puțin sau mult?»
— «Mă trudes, nu pot să aflu
«Echilibrul, ce-am pierdut!» —

— Madam Țica, cum de vorbești acuma așa pe nas.

— D'apoi în vremea mea știu-săm bine frîntuțește; dar cu timpul am uitat limba și am rămas cu jargonul.

◉◉◉◉ Întîlnire ◉◉◉◉

(Din Henry Duval).

Cît ași fi dorit, ca copila să vie iar la mine și totuși par'că am o teamă de întîlnire! Ce greu mi-a căzut, cînd acum sunt 13 ani, a trebuit să mă despart de ea! Pe atunci era numai o copilă, dar totuși puteai afla întrînsa însușirile de femeie; era cochetă și drăguță peste măsură, încît nu te puteai supăra pe ea. Bon Ami însă a fost tiran. El n'a putut uita curînd neplăcerile ce le-a avut. Întrădevar ar fi fost ceva groaznic să fii în situația lui; flagrant-delictul, investigațiile din partea poliției, scandaluri peste scandaluri, de cari nu ne mai puteam scăpa. —

— Pe ființa asta să no văd lingă tine — zicea el. — Toată e tată-său, ochii, părul și mișcările. Ea e copila lui și mie mi-e urit de tot, ce îmi reamintește de tată său. Bucuros mă îngrijesc de creșterea ei, dar să fie departe de cel puțin o sută de mile. Ai să alegi între mine și ea.

— Ai! a trebuit să aleg. Și pe care l'ași fi ales eu, femeie slabă, care în fața groaznicei opinii publice, numai pe Bon Ami l'am avut de sprijin? Și apoi de ce să nu recunosc; mie îmi plăcea de el. Încă tot nutream dragoste față de el. —

A trebuit să mă supun. Eu am rămas în Paris, iar copila am trimes-o în penzionul din Bordeaux. Acum era între noi o distanță mai mare și de 100 de mile. Treisprăzece ani a trebuit să stea copila acolo, fără să vie acasă. Spre norocul ei mai multe fete, a căror părinți locuiau pe înzule, încă trebuiau să văreze în penzion, așa că tot nu era singură. Odată într'un an o cercetam eu pe cite o săptămînă, cînd veniau Paștile. Totdeauna o aflam schimbată. În anul prim am aflat-o urită. M'a durut inima cînd am văzut-o, ce palidă era și ce talie rea avea. Acum vre-o trei ani însă, cînd iară am cercetat-o, m'am văzut în fața unei fete, frumoase, tinere, cu obrazii roșii, cu pieptul desvoltat, cu bărbie, — și nici nu credeam, că fata asta îmi zice «mamă».

În Bordeaux, încă mergeam, îmi petreceam bine preumblîndu-mă prin bulevar-duri ori plutind cu barca pe Larmouth. Bărbații se opreau și se uitau după noi, nu știam, de dragul meu ori de a fetii? Și chiar de aceea îmi petreceam de minune. Dacă cineva ar fi cutezat să mă fixeze, îi făceam mutră, de știu că îi trecea de poftă. —

Intoarsă la Paris, nu mă mai simțiam bine fără de Lucia. Bon-Ami vedea și căuta să mă mîngăe. Murind bărbatul meu, el încă s'-a făcut mai bun. De multe ori chiar el îmi vorbea de copilă, se interesa de atestatele ei. Ba odată chiar el mi-a cumpărat o ramă pentru fotografia ei. Cu toate acestea nu îndrăsnem să-i amintesc de reîntoarcerea Luciei. Dar nici nu știam ce mă neliniștește mai mult. Gîndul, cum să-i vorbesc lui Bon-Ami despre venirea ei, ori gîndul, cum să-i esplic Luciei situația, în care mă aflam, relațiile mele cu Bon Ami. Lucia adecă nu știa nimic. Ei îi spuneam, că trăesc din renta anuală. Iar ea nici odată n'a întrebat, pentru ce trăim așa departe de olaltă. Ea se mulțămia totdeauna cu vorba, că Parisul n'e pentru copii.

Într'o seară, aflînd pe Bon-Ami în voe bună, i-am amintit ceva pe departe despre Lucia, că adecă ea e fată mare acum și trebuie să o scot din penzion. Nici nu i-am amintit, că ași aduce-o la mine. Cu toate acestea Bon-Ami, care pe lingă toată duritatea caracterului seu, avea inimă bună a zis:

— Apoi ce o să faci?! Fata tot numai la tine trebuie să vie. Nu vei lăsa-o pe uliți?!

Zisei eu cu tonul de jumătate — ei bine, dar ea nu știe, că noi trăim împreună.

Bon-Ami s'a roșit, parc'ă s'a mîniat și zise:

A! prostie! Pentru fata asta n'o să'mi schimb eu felul de trai. Astea-s tot secrete muerești. De ce nu ia-i spus adevărul? Dar las' că se va pricepe ea de sine. Și de altcum rar se întîmplă să îmi petrec aici noaptea.

Vedeam, că nu e bine să mai conti-

nuu despre asta. În cealaltă zi însă Bon Ami, fără să-i fi mai amintit lucrul, a zis: — Ascultă, cum m'am socotit. Eu mă duc acum pe vre-o 14 zile în ținutul Rouen. În timpul acesta adă-o acasă fata. Spune-i tot cum stă lucrul. Ea e fată mare acum, ca să înțeleagă, și pe cînd mă voi reîn- toarce ea să fie în curat cu situația. —

Mi s'a ușurat inima încitva văzînd bunătatea lui.

Fata era acum în casă cu mine, dar n'aveam curajul să-i destăinuesc nimic. Ba încă eu căutam să-i tai firul întrebărilor spuindu-i, că bastoanele, tabacherele, pălă- riile ce erau prin casă, sunt de ale tată-său.

Ba și atunci i-am mințit, cînd am pri- mit scrisoare dela Bon-Ami, că el se reîn- toarce. Atunci am zis, că Bon-Ami e un unchiu de-al ei, care din cînd în cînd vine de prinzește la mine.

Bon Ami a fost la prînz și la cină la masă cu Lucia. În oarele acestea mai bine voiam să mă ascund în pămînt de rușine, care mă mistuia mai tare ca atunci, cînd a trebuit să părăsesc pe bărbatul meu.

La început discuția a fost foarte plă- cută. Bon Ami era cu voe bună și Lucia i-se împărea lui. Mai tîrziu însă discuția lui trada toată situația, relațiile noastre. Nu știam pe ce lume sunt. Îmi tot trecea prin gînd, că Lucia va observa totul...și apoi.

Mă tot siliam să alung noaptea cu jocul de cărți. Pe la zece oare însă Bon- Ami, care pierduse jocul, aruncă cartea pe masă și zice: Hai să ne culcăm!»

Mă vedeam strînsă între două uși. Luciei i-am zis: Du-te în odăe, așteaptă-mă, vreau să-ți spun cîteva vorbe.

Peste cîte-va minute stam înaintea odăii ei ca o făcătoare de rele, care se apropie de roată.

— Ascultă Lucie, am să vorbesc ceva de tot serios cu tine. Nu mă judeca, fică mamă-ta e o femeie nenorocită, care n'a putut trăi așa cum ar fi vrut. Bon-Ami, care cu noi a cinat nu e

În momentul acesta ea mi-a căzut în brațe și și-a pus mîna pe gura mea și a zis:

Nu mai spune, mamă dragă. Știi tot, la asta m'am gîndit de mult. Îmi place de dta, da, îmi place, numai te rog nu mai vorbi!

Multă vreme am stat așa lingă olaltă și am plîns amîndouă. Vedeam, că mă iubește, și pe lingă toată nevinovăția ei, observă, că eu sunt o femeie de compătimit.

Paradox. Ideea lui Dumnezeu e atît de admirabilă, că trebuie să *abzici de ori-ce filozofare, ca să o poți pricepe.* m.

Posta redacției.

Prietinului L. Inotînd în fericire, nu uita de măgarul lui Buridan. Cît poți, călărește'! tu pe el dar nu ca Slavici, care s'a *popit*, prin urmare «să faci ce zice popa, dar să nu faci ce face el».

S. C. D. Nu e mai frumos în jocurile bă- trînești decît figurile, cînd te faci, că nu-ți trebuie jucătoarea, ca după aceea cu atît mai cu foc s'o învîrți. —

Haralamb. Prin tăcerea D-tale ne «liferezi» prea mare «plăcintă».

E. S. *Așteptăm* specialitățile orientale.

A. Ne ghiorăe... Probabil în luna viitoare ne vom achita. Și eu sperez.

APEL!

Prea stimații abonați și ce- titori sunt rugați să-și achite din micul preț de abonament.

Cu distinsă stimă.

Redacția și administrația.

Experiența e cel mai bun învățător!

Michail Radu, croitor «elegant» în Cluj, Str. Jókai nr. 2. e singurul, care stă pe nivelul cul- tural american și e convins de bunătatea recla- melor din «Calicul democrat». 1—1

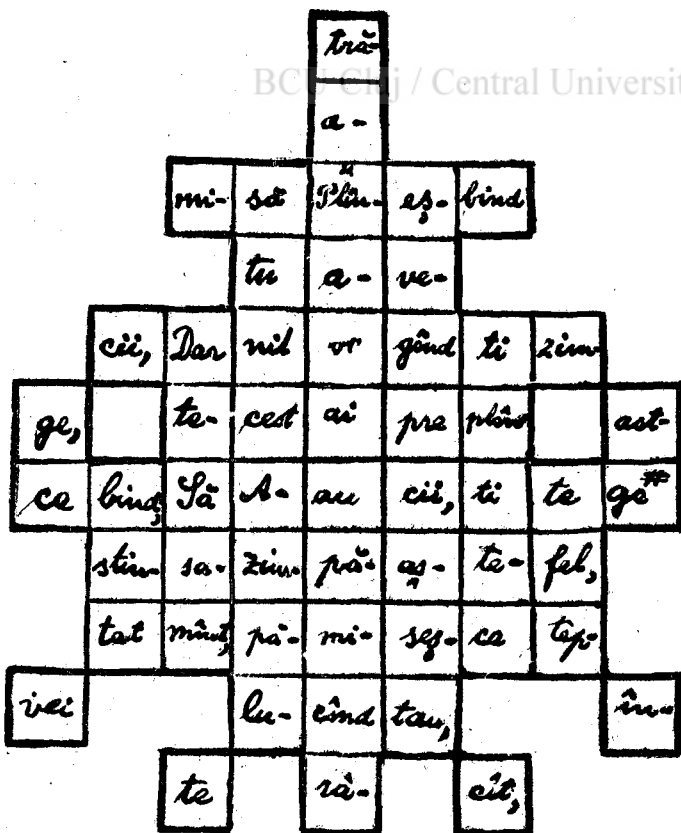

«Calicul democrat» apare odată pe lună.
 Prețul abonamentului pe 1/2 an 4 coroane
 pentru România și streinătate 8 franci.
 :: Redacția: strada Szentegyház nr. 3. ::
 Administrația: strada Ferencz József-ut. nr. 58.

UN
 Practicant sau Învățăcel
 se primește la tipog-
 rafia „Carmen” în Cluj
 Kolozsvár. Ferenc J.-ut 58.

Ocitură de șac de Octav Gicilă.
 (Se desleagă după săritura calului).

Cuprinsul.

1. La situație (tablou).
2. »Moi!... Hai să 'mpu-
căm!»
3. Cartea de vizită.
4. Vereea cu Neaverea.
5. Sociologie.
6. Orizontul politic și li-
terar.
7. Cîntece calicești.
8. Chipuri din «adunare».
9. Mangra la vînătoare.
10. Satira VI.
11. Afurisenii. Bețivul.
12. «Întîlnire» (schiță din
Henry Duval).

